

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

**МЕТОДИЧНІ
РЕКОМЕНДАЦІЇ**

РОЗРОБЛЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ
ПРОГРАМИ
ТА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Київ
2022

УДК 377(072+073)

Укладачі:

ВІТРАНЮК Наталія, СОКОЛКОВА Олеся,
Державна служба якості освіти України

ЩЕНКО Тетяна, ДУДНИК Тетяна,
ДУДУС Тетяна, Державна установа «Науково-
методичний центр вищої та фахової передвищої
освіти»

Рецензенти:

БАЛУБА Ігор, Міністерство освіти і науки України
ЗЕЛЕНИЙ Володимир, координатор сектору
фахової передвищої освіти Науково-методичної
ради Міністерства освіти і науки України

Відповідальна за випуск:

ДУДНИК Тетяна, Державна установа «Науково-
методичний центр вищої та фахової передвищої
освіти»

Редактор:

СЄРОВА Ірина, Державна установа «Науково-
методичний центр вищої та фахової передвищої
освіти»

ЗМІСТ

Основні терміни та їх визначення	5
Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми.....	8
Додаток 1. Зразок освітньо-професійної програми.....	18
Методичні рекомендації щодо розроблення навчального плану підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр	31
Додаток 2. Зразок форми навчального плану	43
Методичні рекомендації щодо розроблення індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти	47
Додаток 3. Зразок форми індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти	53
Перелік нормативних документів.....	59

Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти (у сфері фахової передвищої освіти) (далі – ОПП), навчального плану підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр, індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти та зразки вказаних документів розроблено відповідно до законів України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII (далі – Закон 2745), «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII (далі – Закон 1556), Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 № 918, Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 № 749, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2021 р. за № 1608/37230, інших нормативно-правових актів у сфері фахової передвищої освіти. Методичні рекомендації мають орієнтовний характер.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

Академічна мобільність у фаховій передвищій освіті – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам ОПП та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньо-професійної програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії, який розробляє заклад освіти у взаємодії із здобувачем освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти реалізовується через індивідуальний навчальний план.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Освітній компонент – складова ОПП (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проект), кваліфікаційна робота (проект)), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Професійна кваліфікація – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

Результати навчання – знання, вміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Спеціалізація – складова спеціальності, що затверджується відповідними урядовими структурами та/або визначається закладом фахової передвищої освіти і передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Спеціальні компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Стейкхолдери – фізичні та юридичні особи, зацікавлені в реалізації конкретної ОПП, пов'язані з її втіленням/реалізацією та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

У межах ліцензованої спеціальності заклад фахової передвищої освіти розробляє освітньо-професійні програми та затверджує їх відповідно до положення про організацію освітнього процесу у відповідному закладі фахової передвищої освіти. Основою для розроблення освітньо-професійної програми є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності).

Освітньо-професійна програма містить:

- 1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- 2) зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 3) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти;
- 4) перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;
- 5) вимоги професійних стандартів (за наявності);
- 6) форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- 7) вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- 8) перелік компетентностей випускника» (частина 1,2 статті 49 Закону 2745).

Під час розроблення ОПП та навчальних планів Міністерство освіти і науки України рекомендує дотримуватися вимог статей 7 та наповнення (лист Міністерства освіти і науки України від 15.07.2020 № 3/2090-20 «Щодо розроблення освітніх, освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти»). До затвердження стандартів фахової передвищої освіти заклади фахової передвищої освіти мають керуватися підпунктом 12 пункту 2 прикінцевих та перехідних положень Закону 2745 в частині використання галузевих стандартів підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста як орієнтовних з урахуванням змін у законодавстві та вимог Національної рамки кваліфікацій. У разі відсутності стандарту підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста рекомендовано використовувати Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 № 918 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо

розроблення стандартів фахової передвищої освіти», та відповідний стандарт вищої освіти освітнього ступеня бакалавра.

ОПП розробляють за участю заінтересованих сторін – здобувачів освіти, випускників закладів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників, роботодавців тощо. Відповідно до пункту 10 частини 5 статті 41 Закону 2745 органи студентського самоврядування вносять пропозиції щодо змісту ОПП.

Відповідно до пункту 2 частини 2 статті 17 Закону 2745 заклад фахової передвищої освіти має визначити і послідовно дотримуватися процедур розроблення, затвердження, реалізації, періодичного перегляду та оновлення ОПП, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам – за наявності), декларованим цілям закладу освіти з урахуванням позицій заінтересованих сторін.

Під час розроблення ОПП фахової передвищої освіти з галузей знань 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 08 Право, 12 Інформаційні технології тощо у непрофільних закладах освіти, необхідно враховувати вимоги пункту 1 критерію 1 Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01 липня 2021 р. № 749: ОПП повинна мати чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу освіти (специфіці закладу освіти) та визначаються з урахуванням позицій і потреб заінтересованих сторін, тенденцій розвитку ринку праці.

ОПП фахової передвищої освіти можуть мати корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Загальні рекомендації щодо розроблення ОПП

Під час розроблення ОПП заклад фахової передвищої освіти, керуючись пунктом 6 частини 1 статті 1 Закону 2745 та стандартом фахової передвищої освіти відповідної спеціальності, самостійно формує перелік та зміст освітніх компонентів ОПП, спрямованих на досягнення результатів навчання, що дає право на отримання освітньої та професійної кваліфікації. При цьому необхідно дотримуватися вимог Закону 2745 та стандарту фахової передвищої освіти, зокрема:

- мінімум 50 відсотків обсягу ОПП має бути спрямовано на набуття компетентностей та забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом фахової

передвищої освіти (якщо інше не передбачене стандартом освіти);

▪ ОПП фахової передвищої освіти має передбачати освітні компоненти для **вільного вибору здобувачів освіти** в обсязі, що становить **не менше 10 відсотків** загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти.

Здобувач фахової передвищої освіти має право обирати освітні компоненти самостійно і такий вибір не обмежується ОПП, за якою проводять навчання. *«...При цьому здобувачі фахової передвищої освіти, які планують у подальшому вступати до закладів вищої освіти, мають право обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для здобувачів вищої освіти, за погодженням з керівником закладу фахової передвищої освіти» (пункт 17 частина 1 статті 54 Закону 2745).*

Перелік освітніх компонентів, що пропонуються здобувачам освіти, має передбачати можливість вибору. Наприклад: якщо обсяг ОПП становить 120 кредитів ЄКТС, здобувач освіти має обрати із запропонованого переліку освітніх компонентів 4 дисципліни (12 кредитів ЄКТС) за умови, що обсяг однієї становить не менше 3 кредитів ЄКТС.

В ОПП не вказують назву освітніх компонентів за вибором здобувача освіти, при цьому їм встановлюють кредити ЄКТС та визначають форми підсумкового контролю.

Для формування освітніх компонентів ОПП за вибором здобувача освіти у закладі фахової передвищої освіти рекомендується розробити та затвердити власне положення про порядок та умови здійснення вибору освітніх компонентів (дисциплін) ОПП здобувачами освіти.

Заклади фахової передвищої освіти під час розроблення ОПП можуть встановлювати додаткові компетентності, результати навчання та форми атестації здобувачів освіти (у тому числі для забезпечення спеціалізації) на реалізацію яких спрямовують залишок кредитів ЄКТС (близько 40 відсотків обсягу ОПП), які забезпечуються освітніми компонентами.

Усі ці освітні компоненти мають бути спрямовані на набуття здобувачем фахової передвищої освіти компетентностей, які передбачають здатність особи вирішувати типові спеціалізовані задачі в окремій галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов (частина перша статті 7 Закону України 2745).

Під час розроблення ОПП освітнім компонентам встановлюють кредити ЄКТС та форми підсумкового контролю. Навчальні дисципліни і практики планують, як правило, в обсязі 3 і більше кредитів ЄКТС. Не рекомендовано встановлювати освітнім компонентам величини кредитів, котрі не є цілими числами.

Під час визначення кількості освітніх компонентів у ОПП та їх обсягу необхідно також враховувати таке:

- обсяг ОПП визначається в кредитах ЄКТС і роках;
- обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин;
- навантаження одного навчального року за денною формою здобуття освіти становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;
- оптимальна кількість освітніх компонентів на навчальний рік (обов'язкових і вибіркового з урахуванням практик) становить 16 та відповідно до 8 на семестр;
- -до переліку освітніх компонентів не входить екзаменаційна сесія;
- курсова робота (проект), що має міждисциплінарний характер, може виділятися як окремий освітній компонент (обсяг не менше 3-х кредитів ЄКТС);
- практична підготовка планується в тижнях із розрахунку орієнтовно один тиждень 1,5 кредити ЄКТС;
- кредити ЄКТС плануються на атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.

Заклад фахової передвищої освіти розподіляє освітні компоненти на обов'язкові та вибіркові, які в свою чергу поділяють на освітні компоненти, що формують загальні компетентності, та освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності.

Освітні компоненти, які входять до обов'язкових, позначають ОК 1, ОК 2, ... (де ОК – обов'язковий компонент, а 1 – порядковий номер у переліку обов'язкових освітніх компонентів). Освітні компоненти, які входять до вибіркового (за вибором здобувача освіти), позначають ВК 1, ВК 2, ..., (де ВК – вибіркового компонент, а 1 – порядковий номер у переліку вибіркового освітніх компонентів).

Звертаємо увагу, що сума кредитів ЄКТС усіх освітніх компонентів ОПП з урахуванням атестації здобувачів освіти не може перевищувати обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти, визначеного стандартом фахової передвищої освіти відповідної спеціальності.

Спеціалізації. Заклад фахової передвищої освіти у межах ліцензованої спеціальності може запроваджувати спеціалізації. Стандарти фахової передвищої освіти не встановлюють рекомендованих (орієнтовних) переліків можливих спеціалізацій, окрім випадків, передбачених законодавством.

У разі відсутності переліку можливих спеціалізацій, встановлених/визначених законодавством, заклад освіти визначає їх самостійно.

Спеціалізація має передбачати певний профіль у рамках спеціальності. Наприклад, в рамках спеціальності 275 Транспортні технології визначено чотири спеціалізації, які уточнюють вид транспорту, якого стосуються всі ОПП в рамках цієї спеціальності; спеціальність 015 Професійна освіта має значну кількість спеціалізацій, але всі вони уточнюють профіль підготовки: Будівництво і зварювання; Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології; Машинобудування; Технологія виробів легкої промисловості; 223 Медсестринство, спеціалізації: Лікувальна справа, Сестринська справа, Акушерська справа тощо.

Під час розроблення ОПП за спеціалізацією заклади фахової передвищої освіти можуть встановлювати додаткові вимоги до компетентностей, результатів навчання та форм атестації, які відображають потреби конкретних спеціалізацій. Заклади фахової передвищої освіти мають право використовувати інші формулювання спеціальних компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог ОПП повністю охоплювала всі вимоги Стандарту.

Назва ОПП, яку запроваджує заклад фахової передвищої освіти, як правило, збігається з назвою спеціалізації. Наприклад, спеціальність «Музичне мистецтво» спеціалізація «Інструментальне мистецтво» – ОПП «Інструментальне мистецтво».

Під час розроблення ОПП, яка передбачає присвоєння додаткової кваліфікації (поєднання спеціальностей), що зазвичай застосовується під час підготовки педагогічних працівників, формується одна ОПП. При цьому обов'язкові освітні компоненти цієї програми забезпечують виконання стандарту відповідної спеціальності, а освітні компоненти за вибором закладу освіти спрямовуються на формування компетентностей і результатів навчання для присвоєння додаткової кваліфікації (спеціалізації).

Заклад освіти також має право створювати окремі ОПП в рамках однієї спеціалізації. Такі програми мають різні назви та акредитуються як окремі ОПП.

Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти є обов'язковою складовою ОПП, яка дає можливість набути практичні навички та спеціальні компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОПП практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти залежно від спеціальності (спеціалізації), може відобразитися як навчальна, виробнича (технологічна, експлуатаційна, конструкторська, педагогічна, медична, економічна тощо), переддипломна.

До переліку освітніх компонентів ОПП включають усі види практики, їх обсяг у кредитах ЄКТС та форми підсумкового контролю. У структурно-логічній схемі ОПП відображають логічну послідовність виконання видів практики.

Обсяг кредитів, що відводиться на різні види практичного навчання, не залежить від загальної кількості кредитів ОПП. Рекомендовано в ОПП зберігати ту частку кредитів ЄКТС (з розрахунку один тиждень орієнтовно 1,5 кредити), яка забезпечувала підготовку молодшого спеціаліста за аналогічною або дотичною ОПП, якщо інше не передбачено стандартом, і не менше ніж передбачено як необхідний мінімум за відповідним профілем програми підготовки бакалаврів (за наявності).

Водночас сума кредитів ЄКТС усіх видів практичного навчання не має бути меншою, ніж 10 відсотків від обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття ступеня фахової передвищої освіти.

Наприклад, у стандартах підготовки бакалаврів спеціальностей галузі знань 01 Освіта/Педагогіка вказано, що практика має бути не менше ніж 15 відсотків від загальної кількості кредитів на освітню програму, за спеціальностями 161 Хімічні технології та інженерія та 181 Харчові технології – не менше 4 кредитів виробничої практики, 191 Архітектура та містобудування – не менше 10 кредитів, 182 Технології легкої промисловості – не менше 12 кредитів тощо.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти. Відповідно до частини 6 статті 49 Закону 2745 ОПП має містити інформацію щодо атестації здобувачів фахової передвищої освіти.

Форму атестації здобувачів фахової передвищої освіти та вимоги до неї визначає стандарт освіти за конкретною спеціальністю. Атестація може здійснюватися за такими формами:

- публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи;
- кваліфікаційний іспит (іспити);
- єдиний державний кваліфікаційний іспит (іспити) (для спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання. Перелік таких спеціальностей та порядок проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 № 497).

Стандарт може передбачати одну або дві обов'язкові форми атестації.

Водночас заклади освіти під час формування ОПП можуть визначати додаткові форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти, зокрема ті, що відображають специфіку конкретних спеціалізацій.

У разі відсутності стандарту зі спеціальності заклад освіти може обрати одну або дві обов'язкові форми атестації.

Звертаємо увагу, що кредити ЄКТС встановлюють усім компонентам ОПП, у тому числі і атестації здобувачів фахової передвищої освіти.

Загальноосвітня підготовка. Під час розроблення ОПП фахової передвищої освіти її обсяг зазначають для реалізації на основі повної загальної середньої освіти. Предмети профільної середньої освіти, за винятком тих, що інтегруються з відповідними освітніми компонентами (дисциплінами) ОПП, до неї не вносять.

Особливості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти на основі інших рівнів освіти враховують під час розробки навчальних планів для різних категорій вступників та форм здобуття освіти (одна ОПП – декілька навчальних планів, у тому числі окремо для заочної, дуальної та інших форм здобуття освіти).

Тривалість підготовки фахового молодшого бакалавра на основі базової середньої освіти не може перевищувати 4 навчальні роки, що забезпечується шляхом розрахунку оптимальної для профілю підготовки інтеграції освітніх компонентів і предметів

освітньої програми профільної середньої освіти із використанням вимог Закону 2745 (частини п'ята – сьома статті 7).

До введення в дію освітньої програми профільної середньої освіти професійного спрямування (на перехідний період) для підготовки за освітньою програмою повної загальної середньої освіти застосовують Типову освітню програму профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2018 р. № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти».

Фізичне виховання. Для здобувачів освіти на основі базової середньої освіти на I-II курсах предмет «Фізична культура» включено до переліку базових предметів в обсязі 2 години на тиждень. Для здобувачів освіти III-IV курсів та тих, що вступили на навчання на основі повної загальної середньої освіти, заняття з фізичного виховання є обов'язковими і можуть включатися до ОПП з виділенням кредитів ЄКТС або як позакредитний освітній компонент.

Фізична культура шляхом проведення **обов'язкових занять** у закладах фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку (частина 4 статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт»).

Вивчення обов'язкових дисциплін з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту передбачено законодавством: стаття 18 Закону України «Про охорону праці»; ст. 39, 41 Кодексу цивільного захисту України; пп. 5, 19, 20 Постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»; п.7 та додаток 1 у частині щодо створення і діяльності в Міністерстві освіти і науки України функціональної підсистеми навчання дітей дошкільного віку, учнів і студентів дій у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) Постанови Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту», а також нормативно-правовим актом з охорони праці НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», п. 2; Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці у закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих

Міністерству освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 № 304).

Введення вказаних дисциплін до ОПП є логічним. Рекомендовано віднести їх до освітніх компонентів, що формують загальні компетентності.

Матриці відповідності в ОПП. Обов'язковими складовими ОПП є матриці відповідності компетентностей/результатів навчання освітнім компонентам ОПП.

1. Матриця відповідності компетентностей випускника освітнім компонентам ОПП відображає вплив освітнього компонента на забезпечення формування певної компетентності, що позначається знаком*. До матриці включають усі компетентності та освітні компоненти, визначені ОПП.

2. Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам ОПП відображає вплив освітнього компонента на забезпечення досягнення результатів навчання, що позначається знаком*. До матриці включають усі результати навчання та освітні компоненти, визначені ОПП.

3. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей відображає вплив результатів навчання на забезпечення формування певних компетентностей, що позначається знаком *. До матриці, наведеної в пояснювальній записці стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності, додають результати навчання та компетентності, визначені закладом освіти та включені до ОПП.

У разі відсутності стандарту фахової передвищої освіти матрицю відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей розробляє заклад фахової передвищої освіти.

Затвердження та оприлюднення ОПП. ОПП у сфері фахової передвищої освіти затверджують відповідно до положення про організацію освітнього процесу закладу фахової передвищої освіти.

Відповідно до пункту 6 частини четвертої статті 79 Закону 2745 заклади фахової передвищої освіти зобов'язані оприлюднювати на своїх офіційних вебсайтах ОПП, що реалізуються у закладі фахової

передвищої освіти, та перелік освітніх компонентів, передбачених відповідною програмою.

Забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про всі ОПП, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу фахової передвищої освіти.

Додаток 1. ЗРАЗОК ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Назва закладу фахової передвищої освіти

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

(назва освітньо-професійної програми)

фахової передвищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>Шифр і найменування</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>Код і найменування</u>
КВАЛІФІКАЦІЯ	<u>Назва освітньої кваліфікації</u>
<u>Назва професійної кваліфікації</u>	

ЗАТВЕРДЖЕНО*

(протокол від «__» _____ 20__ р. № __)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з _____ 20__ р.

Керівник ЗФПО _____ / _____

(наказ від «__» _____ 20__ р. № __)

* затверджується органом, який визначений положенням про організацію освітнього процесу у закладі фахової передвищої освіти (педагогічна/методична рада тощо)

Місто 20__ р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

(за необхідності форму та кількість погоджень визначає заклад фахової передвищої освіти самостійно)

Зазначається інформація щодо розгляду та схвалення проекту ОПП відповідно до нормативних документів закладу фахової передвищої освіти (дата і номер протоколів засідань відповідної циклової комісії (методичної/педагогічної ради)).

ПЕРЕДМОВА

Зазначається інформація про стандарт фахової передвищої освіти відповідної спеціальності, на основі якого розроблено ОПП. Вказується покликання на розміщення стандарту на офіційному вебсайті МОН.

Наприклад: ОПП розроблено на основі стандарту фахової передвищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 801 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта освітньо-професійного ступеню «фаховий молодший бакалавр», введеного в дію з 2021/2022 навчального року.

URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2021/07/08/072.Finans.bankiv.sprava.strakhuvannya.08.07.docx>

У разі відсутності стандарту фахової передвищої освіти відповідної спеціальності зазначають інформацію щодо документів, на основі яких було розроблено відповідну ОПП.

Також зазначається інформація щодо голови та членів робочої групи (не менше двох осіб), які були розробниками ОПП.

Розроблено робочою групою у складі:

...

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності)*:

*Рецензентами можуть бути представники академічної спільноти (науково-педагогічні, педагогічні працівники інших закладів вищої та фахової передвищої освіти, які здійснюють педагогічну діяльність у сфері освіти, що відповідає специфіці ОПП); професійного середовища (роботодавці, представники професійних спілок та асоціацій тощо), сфера діяльності яких відповідає специфіці ОПП, що рецензується.

**1. Опис освітньо-професійної програми зі спеціальності _____
галузі знань _____ спеціалізація _____ (за наявності)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу фахової передвищої освіти	
Освітньо-професійний ступінь	Вказується ступінь фахової передвищої освіти
Освітня кваліфікація	Освітня кваліфікація визначається згідно з частиною 5 статті 34 Закону України «Про освіту», частиною 2 статті 10 Закону України «Про фахову передвищу освіту» і складається з інформації про здобутий особою освітньо-професійний ступінь фахової передвищої освіти, спеціальність та спеціалізацію (за наявності), освітньо-професійну програму. Наприклад: фаховий молодший бакалавр з початкової освіти
Професійна кваліфікація	Професійна кваліфікація вказується у разі присвоєння. Наприклад: вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти У разі присудження професійної кваліфікації закладом фахової передвищої освіти в ОПП подають стислий опис умов і порядку її присвоєння із посиланням на відповідний Професійний стандарт, орган, що його затвердив, та/або на законодавство, міжнародні угоди.
Кваліфікація в дипломі	Вказується кваліфікація, яка зазначається у дипломі. Наприклад: освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр. спеціальність – спеціалізація – (за наявності) освітньо-професійна програма – (зазначити назву)
Рівень кваліфікації згідно з Національ-	Освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра відповідає 5 рівню Національної рамки кваліфікацій

ною рамкою кваліфікацій	
Офіційна назва освітньо-професійної програми	<p>Назва містить ключові слова назви спеціальності (спеціалізації). Не зазначаються слова: освітньо-професійна програма, база навчання, кваліфікація, не проставляються лапки.</p> <p>Наприклад: Дизайн середовища Графічний дизайн Інструментальне мистецтво Транспортні технології (на автомобільному транспорті) Дошкільна освіта тощо</p>
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра	<p>Вказується обсяг ОПП фахової передвищої освіти на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), термін навчання (років).</p> <p>Наприклад: 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців</p>
Наявність акредитації	<p>Вказується інформація про акредитацію ОПП (реєстраційний номер і дата акредитаційного сертифіката/рішення (сертифікатів/рішень), найменування органу (органів) акредитації), період акредитації (термін дії сертифіката про акредитацію). Інформація подається у випадку наявності акредитації ОПП.</p> <p>У випадку наявності переоформленого сертифіката про акредитацію спеціальності (ОПП) за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста на сертифікат про акредитацію ОПП у сфері фахової передвищої освіти, вноситься інформація щодо такого сертифіката (реєстраційний номер і дата акредитаційного сертифіката/рішення (сертифікатів/рішень), найменування органу (органів) акредитації), термін дії сертифіката про акредитацію).</p> <p>У випадку, якщо програма не акредитована, вказується строк, коли передбачається акредитація ОПП.</p>

	Наприклад: ОПП не акредитована. Акредитацію ОПП передбачено у навчальному році або не передбачається.
Термін дії освітньо-професійної програми	Вказується термін дії ОПП до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.
Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	Вказується рівень освіти: <ul style="list-style-type: none"> - базова середня освіта (з одночасним виконанням освітньої програми профільної середньої освіти, тривалість здобуття якої становить два роки); - повна загальна середня освіта (профільна середня освіта); - професійна (професійно-технічної) освіта (із зазначенням спеціальностей); - фахова передвища освіта - вища освіта. Зазначаються додаткові вимоги до рівня освіти осіб, визначені закладом фахової передвищої освіти для відповідної ОПП (у разі наявності).
Мова(и) викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-професійної програми	Вказується актуальна інтернет-адреса сторінки цієї ОПП та каталогу вибіркових освітніх компонентів закладу фахової передвищої освіти.
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Чітке та стисле формулювання цілей, які відповідають цілям та стратегії закладу освіти та визначаються з урахуванням позицій і потреб заінтересованих сторін, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці (в одному – двох реченнях)	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	Вказуються: <ul style="list-style-type: none"> - об'єкт(и) вивчення та/або діяльності (процеси, явища тощо або проблеми, які вивчаються); - цілі навчання (очікуване застосування набутих компетентностей);

	<p>- теоретичний зміст предметної області (основні поняття, концепції, принципи, специфічні для цієї предметної області);</p> <p>- методи, методики та технології (якими має оволодіти здобувач фахової передвищої освіти для застосовування на практиці);</p> <p>- інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які випускник має бути здатний застосовувати і використовувати в професійній діяльності).</p> <p>Вказуються особливості ОПП, які відрізняють її від інших подібних програм (необхідність спеціальної практики, стажування за кордоном, іноземна мова викладання, може вказуватися узгодженість цієї ОПП (окремих освітніх компонентів) із освітніми програмами закладів вищої освіти відповідної спеціальності, експериментальний характер ОПП тощо).</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Стисло вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт. Можливості професійної сертифікації.</p> <p>Наприклад (для спеціальності 013 Початкова освіта):</p> <p>Фаховий молодший бакалавр (або фахівець) підготовлений до виконання робіт в галузі економіки за Національним класифікатором України «Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010», затвердженим і введеним в дію наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 (зі змінами)</p> <p>Секція Р Освіта Розділ 85 Освіта Група 85.2 Початкова освіта Клас 85.20 Початкова освіта</p> <p>Фаховий молодший бакалавр (або фахівець) здатний займати первинні посади (орієнтовні) до професійних назв робіт за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010»</p>

	<p>(затверджено і надано чинності наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами)) (зазначають код та професійну назву роботи)</p> <p>Наприклад: 3310 Вчитель початкових класів (з дипломом фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра)</p>
Академічні права випускників	<p>Вказуються можливості для продовження навчання на рівні вищої освіти та/або у системі освіти дорослих.</p> <p>Наприклад: Продовження навчання за початковим (короткий цикл) або першим (бакалаврський) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Стисло (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються під час реалізації ОПП.</p> <p>Наприклад: студентоорієнтоване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання тощо.</p>
Оцінювання	<p>Зазначається стислий опис основних методів оцінювання, що забезпечують вимірювання результатів навчання за ОПП.</p> <p>Наприклад: екзамени, тестування, модульні контрольні роботи, захист курсової роботи (проєкту), захист звіту з практики, публічний захист кваліфікаційної роботи тощо.</p> <p>Зазначається інформація щодо системи оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти</p> <p>Наприклад: оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється: за 100-бальною шкалою, 4-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») тощо.</p>
6 – Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	<p>За основу береться опис рівня фахової передвищої освіти, наведений у статті 7 Закону 2745, та стандарт фахової передвищої освіти відповідної спеціальності та</p>

	конкретизуються із урахуванням особливостей цієї ОПП.
Загальні компетентності	Вказуються: - компетентності, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності та, за наявності, визначені в професійному стандарті; - компетентності, визначені закладом фахової передвищої освіти із врахуванням особливостей даної ОПП.
Спеціальні компетентності	Вказуються: - компетентності, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності та, за наявності, визначені в професійному стандарті; - компетентності, визначені закладом фахової передвищої освіти із врахуванням особливостей ОПП. Перелік спеціальних компетентностей корелюється з описом 5 рівня Національної рамки кваліфікацій.
7 – Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
	Вказуються відповідно до компетентностей: - результати навчання, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності та, за наявності, професійним стандартом; - результати навчання, визначені закладом фахової передвищої освіти.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, залученого до реалізації ОПП з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № зі змінами, внесеними згідно з Постанови Кабінету Міністрів України №347 від Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності».
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення, необхідного для успішної реалізації ОПП, з

	урахуванням її мети, особливостей та вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постанови Кабінету Міністрів України №347 від 10.05.2018 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності».
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постанови Кабінету Міністрів України №347 від Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності».
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються укладені угоди про академічну мобільність
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються укладені угоди про міжнародну академічну мобільність, про подвійне дипломування, тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання здобувачів освіти тощо
Навчання іноземних здобувачів фахової передвищої освіти (за наявності)	Умови та особливості ОПП в контексті навчання іноземних громадян

2. Перелік освітніх компонентів і логічна послідовність їх виконання

2.1. Перелік освітніх компонентів ОПП

Код о/к	Освітні компоненти ОПП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота тощо)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові освітні компоненти ОПП			
Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
OK1			
OK2			
...			
Обов'язкові освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
...			
OKn			
...	Практична підготовка		
...			
...	Атестація здобувачів фахової передвищої освіти		
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:			
Вибіркові освітні компоненти ОПП (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)			
<i>Вибірковий блок 1 (за наявності)</i>			
ВК 1.1			
ВК 1.2			
ВК 1.3			
<i>Вибірковий блок 2 (за наявності)</i>			
ВК 2.1			
ВК 2.2			
ВК 2.3			
...			
Загальний обсяг вибірових освітніх компонентів:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОПП			

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

Під час відображення структурно-логічної схеми ОПП необхідно надати короткий опис логічної послідовності вивчення освітніх компонентів. Рекомендовано наводити у вигляді схеми.

3. Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти

Вказують форми атестації, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності, закладом фахової передвищої освіти (за наявності) та вимоги до них. Зазначають документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Наприклад: Атестація здобувачів фахової передвищої освіти ОПП (назва), спеціальності (шифр, найменування) здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту. Кваліфікаційний іспит спрямований на перевірку досягнень результатів навчання, визначених стандартом та ОПП. Заклад фахової передвищої освіти на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка продемонструвала відповідність результатів навчання вимогам ОПП, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра та присвоює кваліфікацію (зазначити кваліфікацію). Особі, яка успішно виконала відповідну ОПП, видають диплом фахового молодшого бакалавра. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти

Зазначають перелік процедур, визначених закладом фахової передвищої щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП відповідно до частини 2 статті 17 Закону 2745.

5. Вимоги професійних стандартів (за наявності)

Вказують повну назву Професійного стандарту, його реквізити та посилання на документ. Визначають особливості ОПП, пов'язані з наявністю Професійного стандарту (врахування під час розроблення та реалізації ОПП норм Професійного стандарту).

6. Матриця відповідності компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	...	ОК n	БК 1	БК 2	...	БК n
ЗК 1								
ЗК 2								
ЗК 3								
...								
СК 1								
СК 2								
СК 3								

Примітки: ОК 1 – обов'язковий компонент ОПП (визначено у переліку освітніх компонентів розділу 2).

ЗК 1 – загальна компетентність (визначена у розділі 6).

СК 1 – спеціальна компетентність (визначена у розділі 6).

* позначка означає, що певна компетентність забезпечується певним освітнім компонентом.

7. Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	...	ОК n	БК1	БК 2	...	БК n
РН 1								
РН 2								
...								
РН n								

Примітка: РН 1 – результат навчання (визначений у розділі 7)

* позначка означає, що певний результат навчання забезпечується певним освітнім компонентом.

8. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності							
	Загальні компетентності				Спеціальні компетентності			
	ЗК 1	ЗК 2	...	ЗК n	СК 1	СК 2	...	СК n
РН 1								
РН 2								
...								
РН n								

Примітки: РН 1 – результат навчання (визначений у розділі 7).

ЗК 1 – загальна компетентність (визначена у розділі 6).

СК 1 – спеціальна компетентність (визначена у розділі 6).

* позначка означає, що певний результат навчання забезпечується певними компетентностями.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОГО СТУПЕНЯ ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР

Навчальний план – це нормативний документ закладу фахової передвищої освіти, що є основою для змістової складової підготовки фахівців за спеціальністю (освітньо-професійною програмою).

Навчальний план розробляється на весь період підготовки на підставі відповідної ОПП і визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем фахової передвищої освіти запланованих результатів навчання (частина 3 статті 49 Закону 2745).

Навчальний план затверджує керівник закладу фахової передвищої освіти та засвідчують печаткою закладу освіти.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Навчальний план містить загальні відомості та складається з таких розділів: графік освітнього процесу, зведені дані за бюджетом часу, практична підготовка, державна підсумкова атестація (для навчального плану на основі базової середньої освіти), атестація здобувачів фахової передвищої освіти, план освітнього процесу, перелік навчальних кабінетів і лабораторій, пояснення до навчального плану.

Загальні відомості

- повна назва органу управління, до сфери управління якого належить заклад освіти (Міністерство освіти і науки України або ін.);
- повна назва закладу фахової передвищої освіти (відокремленого структурного підрозділу закладу вищої освіти, іншої юридичної особи, основним видом діяльності якого є освітня діяльність у сфері фахової передвищої освіти);
 - вид плану (навчальний);
 - освітньо-професійний ступінь (фаховий молодший бакалавр);
 - назва освітньо-професійної програми;
 - шифр та найменування галузі знань;

- код та найменування спеціальності;
- назва спеціалізації (за наявності);
- форма здобуття фахової передвищої освіти;
- назва освітньої кваліфікації;
- назва професійної кваліфікації (за наявності);
- термін підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (в роках);
 - рівень освіти, на основі якого здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти;
 - гриф «ЗАТВЕРДЖУЮ» з підписом керівника закладу фахової передвищої освіти із зазначенням дати та скріпленням печаткою закладу освіти.

Розділ 1. Графік освітнього процесу

Графік освітнього процесу складають на весь період навчання. У графіку зазначають роки (курси), на кожен з яких передбачають календарні терміни семестрів, теоретичного навчання, види та терміни практик, семестрового контролю, атестації здобувачів фахової передвищої освіти, у тому числі підготовки кваліфікаційної роботи, канікул.

Для відображення відповідної інформації використовують умовні позначення.

Наприклад: Переддипломна практика обсягом 12 кредитів ЄКТС, відповідно до структурно-логічної схеми ОПП передбачена у 8 семестрі (IV курс). Відповідно у графіку освітнього процесу переддипломна практика (П), тривалістю 8 тижнів, зазначається для IV курсу (8 семестр) у визначені закладом освіти календарні тижні.

Графік освітнього процесу для здобувачів фахової передвищої освіти складають з урахуванням такого:

- навчальний рік, зазвичай, розпочинається 1 вересня, триває два семестри і охоплює теоретичне навчання, екзаменаційні сесії, практичну підготовку та канікули;
- тривалість навчального року становить 52 тижні, канікулярна відпустка становить не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік (стаття 58 Закону 2745). Рекомендується планувати зимові та літні канікули тривалістю від 8 до 12 тижнів. Для останнього року навчання літні канікули не планують;

- тривалість теоретичного навчання, практичної підготовки, семестрового контролю впродовж навчального року (крім випускних курсів) – 40-44 тижні;
- оптимальними для заходів семестрового контролю є такі параметри: до 5 екзаменів, до 6 заліків з відведенням на підготовку здобувача освіти до екзамену не менше двох днів;
- практики рахують у тижнях (орієнтовно один тиждень = 1,5 кредити ЄКТС);
- навчальні та виробничі практики можна планувати як до, так і після екзаменаційних сесій. Практична підготовка, яку проводять з відривом від теоретичного навчання, у графіку освітнього процесу відображають окремо, тобто семестр поділяють на тижні теоретичного навчання і тижні практичної підготовки.

У графіку освітнього процесу наводять таблицю зведених даних за бюджетом часу (у тижнях) – тривалість теоретичного навчання, практик, семестрового контролю, атестації здобувачів фахової передвищої освіти, канікул за курсами і за весь період навчання.

Розділ 2. Практична підготовка

Зазначають перелік усіх видів практичної підготовки (навчальна, педагогічна/технологічна, переддипломна тощо), їх обсяг у кредитах ЄКТС, тривалість у тижнях та терміни проведення (семестри).

Розділ 3. Державна підсумкова атестація

Включається до навчального плану на основі базової загальної середньої освіти і містить інформацію щодо форми проведення державної підсумкової атестації у відповідному семестрі та переліку навчальних предметів, визначених відповідно до законодавства.

Розділ 4. Атестація здобувачів фахової передвищої освіти

Зазначають інформацію щодо форми підсумкового контролю та її обсягу у кредитах ЄКТС у відповідному семестрі.

Розділ 5. План освітнього процесу

У плані освітнього процесу обов'язково зазначають перелік та обсяг усіх освітніх компонентів ОПП у кредитах ЄКТС та годинах, розподіл загального обсягу годин, закріплених за освітніми компонентами на аудиторні (лекції, лабораторні або практичні, семінарські) заняття та самостійну роботу здобувачів освіти, кількість навчальних тижнів у кожному семестрі (за необхідності окремо кількість тижнів практичної підготовки), загальну кількість годин тижневого навантаження та обсяг кредитів ЄКТС, відведених на

вивчення освітнього компонента за курсами та семестрами відповідно до структурно-логічної схеми, кількість екзаменів, заліків, курсових робіт (проектів) та інші види навчального навантаження здобувачів освіти, спрямовані на досягнення результатів навчання, визначених ОПП.

Освітні компоненти розподіляють у плані освітнього процесу на обов'язкові та вибіркові, які в свою чергу поділяють на освітні компоненти, що формують загальні компетентності, та освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності.

План освітнього процесу містить освітні компоненти за вибором здобувача освіти, призначені для забезпечення можливості здобувачу освіти поглибити професійні знання в межах обраної ОПП та/або здобути додаткові спеціальні компетентності.

Заклади фахової передвищої освіти самостійно визначають механізм реалізації права здобувачів освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії, що доцільно відобразити у розробленому та затвердженому у закладі освіти положенні про порядок та умови здійснення вибору освітніх компонентів (дисциплін) здобувачами освіти.

Заклад може обрати будь-який із запропонованих можливих варіантів формування вибіркових компонентів або розробити власний.

Вибір блоками. Вибіркові дисципліни заклад фахової передвищої освіти може формувати у блоки (групи дисциплін, які можуть бути пов'язані за змістом між собою та з обов'язковими дисциплінами професійної підготовки). У разі, якщо здобувач фахової передвищої освіти вибирає певний блок, то всі освітні компоненти що входять до нього, стають обов'язковими для вивчення.

У навчальному плані відображають всі наявні для вибору блоки дисциплін з переліком освітніх компонентів кожного блоку, їх обсяг у кредитах ЄКТС та годинах, види навчальних занять, з розподілом навчального навантаження за семестрами у яких їх вивчають, форми підсумкового контролю тощо.

Наприклад: Вибірковий блок дисциплін 1. До нього входять вибіркові компоненти ВК 1. Спортивна фізіологія; ВК 2. Психологічна реабілітація дітей з фізичними вадами; ВК 3. Вибірковий блок дисциплін 2. До нього входять вибіркові компоненти ВК 1. Основи інклюзивної освіти; ВК 2. Корекційна педагогіка; ВК 3.

Вибір з каталогу вибіркового освітніх компонентів. Заклад фахової передвищої освіти формує каталог вибіркового освітніх компонентів, з якого здобувач освіти у встановленому закладом порядку обирає відповідну кількість освітніх компонентів, які стають обов'язковими для вивчення.

Каталог вибіркового освітніх компонентів має забезпечувати реальну можливість здобувачам освіти для вибору та не може складатися лише з переліку дисциплін, які забезпечують необхідний мінімум обсягу вибіркового освітніх компонентів.

У плані освітнього процесу відображають всі наявні у каталозі вибіркового освітні компоненти, їх обсяг у кредитах ЄКТС та годинах, види навчальних занять, з розподілом навчального навантаження за семестрами, у яких їх вивчають, форми підсумкового контролю тощо. У графі «Разом за вибором здобувача освіти» зазначають загальний обсяг кредитів ЄКТС, який він обирає, а не обсяг усіх вибіркового компонентів каталогу. У наведеному зразку плану освітнього процесу вибіркового освітні компоненти з каталогу вибіркового освітніх компонентів позначено як ВК 5. Вибірковий освітній компонент, ВК 6. Вибірковий освітній компонент, ВК

Обсяг освітніх компонентів за вибором здобувача освіти має становити не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС відповідної ОПП. Наприклад: Для ОПП обсягом 120 кредитів ЄКТС необхідний мінімум обсягу освітніх компонентів за вибором здобувача освіти – не менше 12 кредитів ЄКТС.

Під час розроблення плану освітнього процесу обов'язково необхідно враховувати, що:

- навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, зазвичай, 60 кредитів ЄКТС;
- орієнтовно кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма здобуття освіти) для здобувачів фахової передвищої освіти може становити **від 33 відсотків до 66 відсотків (1/3-2/3)**. Кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС може відрізнятись залежно від галузі знань і спеціальностей: підготовка у сфері природничих наук, технічних спеціальностей тощо потребує більшого часу на роботу в лабораторіях та практичну підготовку, водночас під час підготовки здобувачів освіти за спеціальностями соціально-гуманітарного спрямування більше часу має виділятися на самостійну роботу здобувачів освіти;
- гранично допустиме аудиторне тижневе навантаження на здобувачів освіти I-II курсів в частині профільної середньої освіти становить 30 годин. Для медичних та мистецьких

спеціальностей, термін навчання за якими на основі базової середньої освіти не перевищує 3,5 роки, граничне тижневе навантаження студентам може бути збільшено до 36 год у межах санітарно-гігієнічних норм. Частину годин з предмета «Фізична культура» (2 год на тиждень) не враховують під час визначення гранично допустимого тижневого навантаження студентів (наказ МОН від 01.06.2018 № 570);

- розподіл аудиторних занять між лекціями, практичними, семінарськими, лабораторними заняттями, а також між тижнями теоретичного та практичного навчання є прерогативою закладу освіти;

- складання заліків, зазвичай, проводять на останньому занятті;

- у плані освітнього процесу вказують кількість тижнів у семестрі згідно з графіком освітнього процесу;

- логічну послідовність вивчення освітнього компонента відображають у плані освітнього процесу за курсами та семестрами, відповідно до його місця у структурно-логічній схемі ОПП;

- у плані освітнього процесу розподіл навчального навантаження відображають у кредитах ЄКТС та аудиторних годинах за курсами, семестрами, тижнями.

Наприклад: у структурно-логічній схемі ОПП визначено, що освітній компонент ОК2. Основи філософських знань вивчають у 8 семестрі (IV курс), відповідно у плані освітнього процесу вивчення цього освітнього компонента планується у 8 семестрі (IV курс). За ОПП обсяг освітнього компонента ОК2. Основи філософських знань становить 3 кредити ЄКТС (загальна кількість годин – 90 год, з них аудиторних може бути не більше 60, самостійної роботи – не менше 30 год). Визначена закладом освіти кількість аудиторних годин становить 48 год, кількість годин самостійної роботи – 42 год.

Визначена закладом освіти кількість аудиторних годин розподіляється за видами навчальних занять (лекції – 32 год, практичні – 2 год, семінарські – 14 год). Навчальне навантаження у 8 семестрі становить 3 кредити ЄКТС. Відповідно до графіка освітнього процесу у 8 семестрі 12 тижнів теоретичного навчання, отже кількість аудиторних годин на тиждень – 4 години. У разі, якщо освітній компонент вивчають декілька семестрів, розподіл навчального навантаження відображають у кредитах ЄКТС та аудиторних годинах для кожного семестру.

Наприклад: ОК 10. Основи ритміки і хореографії* (загальний обсяг освітнього компонента 4 кредити ЄКТС (120 год), вивчають протягом двох семестрів: у 1 семестрі обсяг освітнього компонента – 2 кредити ЄКТС, кількість аудиторних годин на тиждень – 2 год, у 2 семестрі обсяг освітнього компонента – 2 кредити ЄКТС, кількість аудиторних годин на тиждень – 2 год).

У плані освітнього процесу відображають форми підсумкового контролю з освітніх компонентів. У графах «Екзамени», «Заліки», зазначають семестр, у якому заплановано екзамен/залік. Наприклад: з освітнього компонента ОК 10. Основи ритміки і хореографії* залік заплановано у 2 семестрі. Відповідно у графі «Залік» для цього освітнього компонента зазначаємо 2. Можна використовувати додаткові позначення (усно (у) або письмово (п)), наприклад, з відповідного освітнього компонента у графі «Екзамен» 5 (п).

- курсову роботу чи курсовий проект, що мають міждисциплінарний характер, можна виділяти окремою позицією в плані освітнього процесу. Кількість курсових робіт (проектів) не має перевищувати двох на навчальний рік (одна на семестр). Для здобувачів освіти першого курсу курсові проекти (роботи), як правило, не планують, а у випускному семестрі можна планувати лише за умови відсутності в плані кваліфікаційної роботи (проекту). У разі, якщо з освітнього компонента заплановано курсову роботу у 7 семестрі, для цього освітнього компонента у графі «Курсові роботи» зазначаємо 7.

- у плані освітнього процесу зазначають усі види практичної підготовки, їх обсяг у кредитах ЄКТС та годинах, розподіл за курсами та семестрами, тривалість у відповідному семестрі. Якщо вид практики складається з декількох складових, у плані освітнього процесу зазначають кожен із них. Наприклад: ОКп. Навчальна практика 1. Слюсарна, 2. Механічна. 3. Зварювальна тощо. Зазначають загальний обсяг кредитів ЄКТС та годин (у тому числі самостійної роботи), обсяг кредитів ЄКТС у відповідному семестрі, форми підсумкового контролю тощо для кожної складової навчальної практики окремо та для навчальної практики загалом. Інформація щодо практичної підготовки, відображена у плані освітнього процесу, має відповідати ОПП (у тому числі структурно-логічній схемі), графіку освітнього процесу, розділу 2 «Практична підготовка».

У плані освітнього процесу обов'язково відображають атестацію здобувачів фахової передвищої освіти, зокрема форму

проведення атестації, обсяг у кредитах ЄКТС та годинах, відведених на її проведення.

Начальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти розробляють на підставі відповідної ОПП та освітньої програми профільної середньої освіти. Усі освітні компоненти плану освітнього процесу мають відповідати ОПП та освітній програмі профільної середньої освіти закладу освіти у частині переліку та назв освітніх компонентів (навчальних предметів), обсягу кредитів ЄКТС та/або годин, форм підсумкового контролю тощо.

План освітнього процесу поділяється на дві частини: за програмою профільної середньої освіти та за ОПП.

До частини плану освітнього процесу за програмою профільної середньої освіти включають усі навчальні предмети профільної середньої освіти (базові, профільні предмети і спеціальні курси, вибірково-обов'язкові предмети, факультативні курси), їх обсяг зазначають в аудиторних годинах, у тому числі відображають розподіл навчальної роботи в аудиторних годинах за курсами, семестрами, тижнями.

Наприклад: Обсяг навчального предмета «Українська мова» за програмою профільної середньої освіти становить 148 годин. Навчальний предмет вивчається на I-II курсі (1-4 семестри). Відповідно до графіка освітнього процесу тривалість теоретичного навчання за цей період – 74 тижні (1 семестр – 17 тижнів, 2 семестр – 23 тижні, 3 семестр - ..., ...). У плані освітнього процесу за програмою профільної середньої освіти зазначають розподіл навчальної роботи в аудиторних годинах за семестрами, тижнями. Так, з навчального предмета «Українська мова» у 1 семестрі загальна кількість аудиторних годин становить – 34 год, кількість аудиторних годин на тиждень становить – 2 год, у 2 семестрі загальна кількість аудиторних годин становить – 46 год, кількість аудиторних годин на тиждень становить – 2 год і т.д., що в сумі за 1-4 семестри має становити 148 год.

До частини плану освітнього процесу за ОПП, включають усі освітні компоненти ОПП, їх обсяг зазначають у кредитах ЄКТС та аудиторних годинах, у тому числі відображають розподіл навчальної роботи в кредитах ЄКТС та аудиторних годинах за курсами, семестрами, тижнями тощо.

Освітні компоненти ОПП, що інтегруються з навчальними предметами профільної середньої освіти, позначають*. Такі освітні

компоненти відображають у плані освітнього процесу і у частині профільної середньої освіти, і у частині освітньо-професійної підготовки. У частині профільної середньої освіти (**за програмою профільної середньої освіти**) їх обсяг зазначають в аудиторних годинах, у частині освітньо-професійної підготовки (**за освітньо-професійною програмою**), їх обсяг зазначають у кредитах ЄКТС та годинах (складається з годин аудиторної роботи, у тому числі годин аудиторної роботи визначених для цього компонента у програмі профільної середньої освіти (з позначкою*) та самостійної роботи), зазначають форму підсумкового контролю. У цьому випадку аудиторні години навчальних предметів профільної середньої освіти, що відображені двічі у плані освітнього процесу (і у частині профільної середньої освіти, і у частині освітньо-професійної підготовки), не рахують двічі і не вивчають двічі.

Приклад 1. Освітній компонент інтегрований з програмою профільної середньої освіти (аудиторні години у повному обсязі вивчають за рахунок годин профільної середньої освіти). ОК 4. Психологія інтегрується до спеціального курсу «Психологія» за програмою профільної середньої освіти. Освітній компонент вивчають на II курсі (4 семестр), форма підсумкового контролю – екзамен. У частині плану освітнього процесу (за ОПП) для ОК 4. Психологія зазначають обсяг кредитів ЄКТС (4 кредити ЄКТС), загальну кількість годин (120 годин), з них аудиторної роботи – 72* год (визначені за програмою профільної середньої освіти) та самостійної роботи – 48 год). Аудиторні години на вивчення освітнього компонента розподіляють за видами навчальних занять (лекції – 22 год, практичні – 24 год, семінарські – 26 год). Зазначають розподіл навчальної роботи в кредитах ЄКТС та аудиторних годин за курсами, семестрами, тижнями та форму підсумкового контролю – екзамен. У частині плану освітнього процесу за програмою профільної середньої освіти зазначають лише кількість аудиторних годин, передбачену на її вивчення за програмою профільної середньої освіти, у тому числі відображають розподіл навчальної роботи в аудиторних годинах за курсами, семестрами, тижнями. Так, зі спеціального курсу «Психологія» у 4 семестрі загальна кількість аудиторних годин становить – 72 год, враховуючи кількість тижнів теоретичного навчання у 4 семестрі – 18, кількість аудиторних годин на тиждень становить – 4 годин.

Приклад 2. Освітній компонент інтегрований з програмою профільної середньої освіти (аудиторні години частково вивчаються за рахунок годин профільної середньої освіти). ОК5. Загальні основи педагогіки* (Вступ до спеціальності) інтегрується у спеціальний курс

«Вступ до спеціальності» за програмою профільної середньої освіти у кількості 54 год. У частині плану освітнього процесу (за ОПП) для ОК5. Загальні основи педагогіки* (Вступ до спеціальності), зазначають обсяг кредитів ЄКТС (5 кредитів ЄКТС), загальна кількість годин (150 год), з них аудиторної роботи – 86 год (54*+32) та самостійної роботи – 64 год). Освітній компонент вивчають на II курсі (4 семестр, 18 тижнів, 54 год *(визначені за програмою профільної середньої освіти), кількість аудиторних годин на тиждень становить – 3 год) та її вивчення продовжується на III курсі (5 семестр, 16 тижнів, 32 год, кількість аудиторних годин на тиждень становить – 2 години). Аудиторні години на вивчення освітнього компонента розподіляють за видами навчальних занять (лекції – 22 год, практичні – 50 год, семінарські – 14 год). Зазначають розподіл навчальної роботи в кредитах ЄКТС та аудиторних годин за курсами, семестрами, тижнями та форму підсумкового контролю – екзамен. У частині плану освітнього процесу (за програмою профільної середньої освіти зазначають лише кількість аудиторних годин, передбачену на її вивчення за програмою профільної середньої освіти, у тому числі відображають розподіл навчальної роботи в аудиторних годинах за курсами, семестрами, тижнями. Так, зі спеціального курсу Вступ до спеціальності у 4 семестрі загальна кількість аудиторних годин становить – 54 год, враховуючи кількість тижнів теоретичного навчання у 4 семестрі – 18, кількість аудиторних годин на тиждень становить – 3 години.

У разі, якщо освітній компонент ОПП за назвою відрізняється від назви навчального предмета профільної середньої освіти, з яким інтегрується, до переліку навчальних предметів профільної середньої освіти навчального плану включають назву відповідно до програми профільної середньої освіти, у дужках – назву відповідно до ОПП з позначкою*, тоді як до переліку освітніх компонентів ОПП навчального плану вносять назву відповідно до ОПП з позначкою *, у дужках – назву відповідно до програми профільної середньої освіти.

Наприклад: Освітній компонент ОПП «Основи інформатики з елементами програмування» інтегрується з вибірково-обов'язковим предметом профільної середньої освіти «Інформатика». До переліку навчальних предметів профільної середньої освіти навчального плану вносимо запис: Інформатика (Основи інформатики з елементами програмування*), тоді як до переліку освітніх компонентів освітньо-професійної програми навчального плану вносимо запис Основи інформатики з елементами програмування* (Інформатика).

У графі «Код освітнього компонента» у частині плану освітнього процесу (за програмою профільної середньої освіти) зазначають порядковий номер навчального предмета відповідно до освітньої програми профільної середньої освіти закладу освіти.

До частини плану освітнього процесу, який розробляють на підставі ОПП, включають усі обов'язкові та вибіркові освітні компоненти ОПП, а у графі «Код освітнього компонента» зазначають їх коди (наприклад ОК1 ..., ОК2. Основи філософських знань, ..., ВК1. Спортивна фізіологія, ...).

Орієнтовну форму навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти наведено в додатку 2.

Навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) розробляють на підставі відповідної ОПП. Усі освітні компоненти навчального плану мають відповідати освітньо-професійній програмі у частині переліку та назв освітніх компонентів (навчальних предметів), обсягу кредитів ЕСТС та годин, форм підсумкового контролю. Наведений зразок заклади освіти можуть використовувати як орієнтовний під час розроблення навчального плану, окрім частини (за програмою профільної середньої освіти).

Навчальний план підготовки фахового молодшого бакалавра на основі професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти розробляє заклад фахової передвищої освіти з урахуванням визнання раніше здобутих результатів навчання.

Розділ 6. Перелік необхідних лабораторій, кабінетів і майстерень

Наводять перелік лабораторій, кабінетів, майстерень, наявних у закладі освіти та необхідних для успішної реалізації ОПП.

Розділ 7. Пояснення до навчального плану

Уточнюють окремі положення навчального плану і особливості організації освітнього процесу.

Наприклад: 1. Предмети ..., ..., вивчають блоками, з метою уникнення тижневого навантаження на здобувача освіти під час вивчення цих предметів до двох годин на тиждень.

Семестр розділено на дві частини (1 – ... тижні, 2 – ... тижні, Предмети ..., ..., вивчають у першій частині семестру, що позначено ..., предмети ..., ..., вивчають у другій частині семестру, що позначено 2. Заняття з курсу «Захист України» проводять наприкінці навчального року з використанням навчально-методичної бази відповідної кафедри закладу вищої освіти тощо.

6. Перелік необхідних лабораторій, кабінетів і майстерень	
	Кабінети
1	
...	
	Лабораторії
1	
...	
	Майстерні
1	

7. Пояснення до навчального плану

Навчальний план складено на підставі освітньо-професійної програми (назва),

затвердженої _____ (протокол від « ___ » ___ 20__ р. № ___)

та введеної в дію з « ___ » ___ 20__ р. (наказ від з « ___ » ___ 20__ р. № ___).

Навчальний план затверджено (схвалено) _____ (протокол від « ___ » ___ 20__ р. № ___).

Заступник директора з навчальної роботи _____

(підпис)

прізвище, ініціали

Практична підготовка											
ОК 22	Навчальна практика	4	2	60	40	20	2				
ОК 23	Педагогічна практика. Пробні уроки та заняття	7	6	180	120	60	3	3			3
...	Переддипломна практика	8	12	360	240	120					12
Разом											
Атестація здобувачів фахової передвищої освіти											
ОК 25	Кваліфікаційний іспит	1	1	30							1
Загальний обсяг обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми											
Освітні компоненти за вибором здобувача освіти											
Вибірковий блок 1 (за наявності)											
ВК 1	Спортивна фізіологія	5	3	90	48	42	3	3			3
ВК 2	Психологічна реабілітація дітей з фізичними вадами	6	3	90	54	36					3
ВК 3	...		3	90					
Вибір з каталогу освітніх компонентів											
ВК 5	Вибірковий освітній компонент	6	3	90					3
ВК 6	Вибірковий освітній компонент	7	3	90					3
Разом за вибором здобувача											
Всього за навчальним планом											
Разом (підприємство навчання)											
Всього дисциплін, що вивчаються за семестр											
Всього дисциплін, що вивчаються за рік											
Всього курсових робіт (проектів)											
Всього семінарів, залків											
* інтегровані освітні компоненти /аудиторні години визначені за програмою профільної середньої освіти											
** години (для навчальних предметів, профільної середньої освіти)											

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

«На основі навчального плану у визначеному закладом фахової передвищої освіти порядку для кожного здобувача фахової передвищої освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани на кожний навчальний рік. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем фахової передвищої освіти дисциплін у межах, встановлених цим Законом, з урахуванням вимог освітньо-професійної програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим для виконання здобувачем фахової передвищої освіти» (частина 3 статті 49 Закону

1. Загальні положення

Індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти (далі – ІНП) розробляється з метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача фахової передвищої освіти та визначає перелік освітніх компонентів, послідовність їх вивчення, обсяг навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти з урахуванням усіх видів навчальної діяльності, систему оцінювання результатів навчання (поточний та підсумковий контроль знань) та атестацію здобувача фахової передвищої освіти.

Заклад освіти визначає власний порядок розроблення і затвердження індивідуальних навчальних планів здобувачів фахової передвищої освіти, розробляє та затверджує форму індивідуального навчального плану здобувачів фахової передвищої освіти, визначає механізм контролю за виконанням індивідуальних навчальних планів здобувачами тощо. Відповідні норми можуть бути закріплені у Положенні про організацію освітнього процесу або у окремому локальному нормативному акті закладу освіти.

ІНП розробляють на основі навчального плану за відповідною ОПП на кожний навчальний рік, у визначеному закладом освіти порядку (як правило, наприкінці поточного навчального року, а для здобувачів освіти першого курсу – у перший тиждень навчання).

Під час формування ІНП здобувача фахової передвищої освіти на наступний навчальний рік враховують фактичне виконання ним змістової складової індивідуального навчального плану поточного і попередніх навчальних років.

ІНП формує відповідальна особа, визначена закладом освіти (куратор, наставник групи тощо) за участі здобувача фахової передвищої освіти. Затверджують ІНП у визначеному закладом освіти порядку.

Реалізація ІНП здійснюється впродовж часу, що не перевищує нормативний термін навчання, визначений ОПП та навчальним планом.

Всі освітні компоненти, внесені до ІНП, є обов'язковими до вивчення.

Виконання ІНП здійснюється відповідно до графіка освітнього процесу, затвердженого в закладі освіти на навчальний рік і заходів поточного та підсумкового контролю.

За виконання ІНП персональну відповідальність несе здобувач освіти.

2. Орієнтовний порядок формування та ведення індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти

ІНП формується за результатами особистого вибору здобувачем фахової передвищої освіти дисциплін з урахуванням вимог ОПП щодо вивчення її обов'язкових компонентів. До ІНП включають усі обов'язкові та вибіркові освітні компоненти навчального плану, вивчення яких заплановано у відповідному семестрі навчального року, на який розробляють ІНП.

Заклад освіти має забезпечити реалізацію права здобувача фахової передвищої освіти на участь у формуванні ІНП, вибір освітніх компонентів у межах, передбачених відповідною ОПП та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти.

Формування вибіркової складової ІНП здобувачем фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до порядку, визначеного та затвердженого у закладі освіти (Положенні про організацію освітнього процесу або Положенні про реалізацію права здобувачів фахової передвищої освіти на вибір навчальних дисциплін).

Зразок ІНП здобувача фахової передвищої освіти наведено у додатку 3.

Назви освітніх компонентів, їх обсяг у кредитах ЄКТС та годинах (у тому числі розподіл навчального навантаження здобувача

освіти з урахуванням усіх видів навчальної діяльності), форма підсумкового контролю включених до ІНП освітніх компонентів мають відповідати навчальному плану, на підставі якого розробляють відповідний ІНП.

В індивідуальному навчальному плані здобувача фахової передвищої освіти зазначають таку інформацію у графах:

Навчальний рік, курс, семестр: зазначається інформація, актуальна на період формування відповідної складової ІНП. Зазначається інформація щодо тривалості семестру, заліково-екзаменаційної сесії, канікул, яка формується відповідно до затвердженого у закладі освіти графіка освітнього процесу.

Код ОК: зазначається код освітнього компонента відповідно до ОПП та навчального плану.

Назва освітнього компонента: зазначається назва навчального предмета (відповідно до програми профільної середньої освіти)/назва освітнього компонента (відповідно до ОПП), вивчення якого передбачено навчальним планом у відповідному семестрі.

Кількість кредитів ЄКТС: зазначається кількість кредитів ЄКТС, передбачена навчальним планом на вивчення освітнього компонента у відповідному семестрі.

Загальна кількість годин: для освітнього компонента освітньо-професійної програми (у тому числі інтегрованої) зазначається кількість годин, передбачена навчальним планом на його вивчення у відповідному семестрі (сума аудиторних годин та годин самостійної роботи). Для навчального предмета профільної загальної середньої освіти зазначається лише кількість аудиторних годин, передбачена навчальним планом на його вивчення у відповідному семестрі.

Форма підсумкового (семестрового) контролю: зазначається форма підсумкового контролю, визначена навчальним планом (екзамен/залік).

Оцінка: зазначається результат підсумкового контролю. У разі відсутності екзамену/заліку з освітнього компонента зазначається семестрова оцінка (результат навчальних досягнень здобувача у відповідному семестрі).

Незадовільну оцінку, яку отримав здобувач освіти, виставляють лише в екзаменаційну відомість, а в ІНП не вносять.

Примітка: інформацію вносять у разі наявності у здобувача фахової передвищої освіти академічної заборгованості (зазначається визначений закладом освіти термін ліквідації академічної

заборгованості та її результати, прізвище та підпис викладача, який проводив оцінювання).

Дата проведення підсумкового контролю: вносять дату проведення.

Прізвище, ініціали викладача.

Підпис викладача.

Звертаємо увагу на особливості формування ІНП здобувачів фахової передвищої освіти, які водночас здобувають профільну середню освіту. До ІНП здобувачів фахової передвищої освіти (I та II курс) включають навчальні предмети профільної середньої освіти у тому числі освітні компоненти ОПП, інтегровані з предметами профільної середньої освіти. Відповідно до частини 3 статті 51 Закону 2745 здобувачі фахової передвищої освіти на основі базової загальної середньої освіти допускаються до атестації в разі проходження державної підсумкової атестації за курс профільної середньої освіти з середнім, достатнім або високим рівнем навчальних досягнень з кожного навчального предмета. Рекомендуємо у ІНП здобувачів фахової передвищої освіти II курсу вносити запис щодо складання державної підсумкової атестації (перелік навчальних предметів) та її результатів, а також щодо видачі свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти.

Практична підготовка До ІНП вносять вид практичної підготовки (наприклад: навчальна, педагогічна, переддипломна), вивчення якого заплановано у відповідному семестрі навчального року, на який розробляється ІНП. Якщо практика складається з декількох компонентів, які вивчають впродовж декількох семестрів, вносять запис щодо виду практичної підготовки (компонента) та його обсяг у відповідному семестрі та виставляють результати навчальних досягнень. Результати навчальних досягнень здобувачів освіти з практичного навчання також виставляють в розділі «Практична підготовка» (у тому числі виставляють підсумкову оцінку (за наявності). Наприклад: Педагогічна практика. Пробні уроки та заняття (7 кредитів ЄКТС, 5-6 семестр) – «відмінно».

Курсові проєкти (роботи). До ІНП вносять інформацію щодо курсової роботи (проєкту), запланованої у відповідному семестрі навчального року на який розробляється ІНП. Результати навчальних досягнень здобувачів освіти з усіх курсових робіт (проєктів) також виставляють в розділі «Курсові роботи».

Додаткові кредити, які накопичив здобувач освіти за іншими видами діяльності. До ІНП вносять додаткові кредити які накопичив здобувач освіти за іншими видами діяльності, у тому

числі результати неформальної та інформальної освіти, академічної мобільності у разі їх визнання закладом освіти відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 №579, Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 №130.

Результати атестації здобувача фахової передвищої освіти. До ІНП вносять інформацію щодо атестації здобувачів фахової передвищої освіти (форма атестації, результати атестації, дата та номер протоколу екзаменаційної комісії тощо), присвоєної кваліфікації та видачі документа про освіту.

Звертаємо увагу на те, що у разі ухвалення закладом освіти рішення про перенесення вивчення частини освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практики тощо), які з об'єктивних причин не можуть бути виконані у відповідному семестрі до наступного(них) семестру(ів), такі зміни вносять до ІНП здобувачів освіти та зазначають наказ, яким було ухвалено відповідне рішення.

Після закінчення навчального року за умови виконання ІНП наказом керівника закладу освіти здобувача фахової передвищої освіти переводять на наступний курс, про що до ІНП вносять відповідний запис.

У разі поновлення на навчання/переведення здобувача фахової передвищої освіти з іншого закладу освіти до ІНП вносять інформацію про всі освітні компоненти, вивчення яких, відповідно до навчального плану, було заплановано у попередніх семестрах (до початку навчання здобувача у відповідному семестрі), та складають академічну різницю. У випадку перезарахування результатів навчання, отриманих у іншому закладі освіти, з освітніх компонентів, визначених навчальним планом, до ІНП вносять визнаний закладом освіти результат навчання та зазначають номер академічної довідки, дату її видачі та назву закладу, який її видав. У випадку наявності освітніх компонентів, які становлять академічну різницю та встановлення терміну її ліквідації, до ІНП з відповідного освітнього компонента вносять запис щодо терміну ліквідації академічної різниці, її результатів та ставлять підпис викладача, який її проводив.

Інформація про здобувача освіти, перелік освітніх компонентів та розподіл навчального навантаження здобувача освіти з урахуванням усіх видів навчальної діяльності відповідного

навчального року до ІНП вносить відповідальна особа, визначена закладом освіти (куратор, наставник групи тощо) за погодженням із завідувачем відділення.

Після оформлення ІНП підписують здобувач фахової передвищої освіти, відповідальна особа закладу освіти, завідувач відділення та затверджують в установленому закладом освіти порядку.

ІНП ведуть у паперовій та електронній формах. Екземпляр у паперовій формі знаходиться у здобувача освіти, а в електронній формі – зберігається в навчальній частині закладу освіти як додаток до навчальної картки здобувача освіти.

3. Контроль виконання індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти

Поточний контроль за виконанням здобувачами освіти ІНП здійснює відповідальна особа, визначена закладом освіти (куратор, наставник групи тощо).

На відповідальну особу покладається виконання таких завдань:

- ознайомлення здобувачів освіти із нормативними документами закладу освіти, у тому числі Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про реалізацію права здобувачів фахової передвищої освіти на вибір навчальних дисциплін, Порядком розроблення і затвердження індивідуальних навчальних планів здобувачів фахової передвищої освіти, Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення на навчання здобувачів освіти тощо;
- надання консультацій здобувачам освіти щодо формування ІНП, його реалізації впродовж усього періоду навчання;
- погодження ІНП здобувача освіти;
- контроль за реалізацією ІНП на підставі відомостей про зараховані здобувачу освіти результати навчання з подальшим поданням пропозицій щодо продовження його навчання або щодо його відрахування.

Контроль за реалізацією ІНП на певних етапах виконання програми навчання (семестр, навчальний рік) здійснює завідувач відділення.

Додаток 3. ЗРАЗОК ФОРМИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

НАЗВА ЗАКЛАДУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

НАЗВА ВІДДІЛЕННЯ

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ЗДОБУВАЧА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

на 20__ / 20__ навчальний рік

3x4
МП

Прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти

Галузь знань _____

Спеціальність _____

Освітньо-професійна програма _____

Освітньо-професійний ступінь _____

Форма здобуття освіти _____

Зархований(на) на _____ курс Наказ від « _____ » 20__ р. № _____

Договір про надання освітніх послуг від « _____ » _____ 20__ р. № _____

Завідувач відділення _____

(Підпис)

(Ініціали, прізвище)

Відповідальна особа від закладу освіти _____

(Підпис)

(Ініціали, прізвище)

Здобувач фахової передвищої освіти _____

(Підпис)

(Ініціали, прізвище)

Навчальний рік 20__/20__
 Прізвище, ім'я по батькові здобувача освіти _____
 Група _____

Курс _____
 Семестр з _____ 20__ р. до _____ 20__ р.
 Екзаменаційна сесія з _____ 20__ р. до _____ 20__ р.

№ з/п	Код ОК	Назва освітнього компонента	Кількість кредитів ЕКТС	Кількість годин						Форма підсумкового контролю	Оцінка	Дата проведення підсумкового контролю	Прізвище, ініціали викладача	Підпис викладача
				Всього	Аудиторні години	Лекції	Практичні	Лабораторні	Семінарські заняття					
Обов'язкові освітні компоненти														
		Українська мова	48	48	48					**	-	8(8)	-	
		Зарубіжна література	70	70	70					-	-	-	-	ПІБ (підпис)
	ОК 3	Вступ до спеціальності*	45	22	8				14	23	Екзамен*	9(9)	***	ПІБ (підпис)
	ОК 5	Психологія*	120	72	22	24			26	48	диф.залік *	9(9)	***	ПІБ (підпис)
...												
Вибіркові освітні компоненти														
	ВК4	Образотворче мистецтво	2	60	36						диф. залік	-	***	ПІБ (підпис)
	ВК												
...												
		Разом:												

**** Переведений на курс (наказ від _____ Ме _____)
 Здобувач освіти _____ Відповідальна особа від закладу ФПО _____ Завідувач відділення _____
 (Підпис) (Підпис)

Примітка* - інтегрований освітній компонент; ** - у разі відсутності екзамену/заліку з освітнього компонента у відповідному семестрі вноситься семестрова оцінка; *** - вноситься оцінка відповідно за 4-бальною шкалою, 2-бальною шкалою (зараховано/не зараховано), або 100(200)-бальною шкалою; **** - запис вноситься після завершення відповідного навчального року.

Практична підготовка

№	Вид практики	Кількість кредитів ЄКТС	Курс	Тривалість практики (дата)		Дата захисту	Відмітка про виконання	
				від	до		Оцінка за шкалою закладу освіти	Прізвище викладача

Завідувач відділення _____

(Підпис) _____ Ініціали, прізвище)

Курсові проєкти (роботи)

№	Освітній компонент**	Кількість кредитів ЄКТС	Вид (КП/КР)	Дата захисту	Оцінка за шкалою закладу освіти	Прізвище викладача /чів	Підпис
	**						

Завідувач відділення _____
(Підпис) _____ Ініціали, прізвище)

* Курсова робота (проєкт), що має міждисциплінарний характер, може виділятися як окремий освітній компонент (обсяг не менше 3 кредитів ЄКТС).

** Назва курсової роботи, яка входить до освітнього компонента.

Додаткові кредити, які накопичив здобувач освіти за іншими видами діяльності

№ з/п	Семестр	Вид та характеристика діяльності	Кількість кредитів ЄКТС	Відмітка про зарахування кредитів	Особа, яка засвідчує присвоєння кредитів		
					Прізвище, ініціали	Посада	Дата Підпис

Здобувач освіти _____ Відповідальна особа від ЗО _____
 (Підпис) (Підпис) (Ініціали, прізвище)

Завідувач відділення _____
 (Підпис) (Ініціали, прізвище)

Результати атестації здобувача фахової передвищої освіти

№	Форма атестаційного контролю	Назва освітнього компонента	Дата	Оцінка за шкалою закладу освіти	Голова та члени ЕК	
						Підпис

РІШЕННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМПІСІЇ

Голова _____ Підпис _____
 Ініціали, прізвище

Члени _____ Підпис _____
 Ініціали, прізвище

Підпис _____
 Ініціали, прізвище

Підпис _____
 Ініціали, прізвище

Підпис _____
 Ініціали, прізвище

Завідувач відділення _____
 (Підпис Ініціали, прізвище)

Кваліфікаційна робота _____

(Прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти)

Тема кваліфікаційної роботи _____

Прізвище керівника _____

Дата здачі закінченої кваліфікаційної роботи _____

Дата захисту роботи _____

Оцінка екзаменаційної комісії _____

(Підписи членів екзаменаційної комісії) _____

РІШЕННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Голова _____

Підпис

Ініціали, прізвище

Члени _____

Підпис

Ініціали, прізвище

Підпис

Ініціали, прізвище

Підпис

Ініціали, прізвище

Підпис

Ініціали, прізвище

Дата _____

Індивідуальний навчальний план здобувача освіти підлягає здачі для обміну на диплом

Видано диплом

Прізвище, ініціали

Серія _____ № _____ від _____ 202_р.

З відзнакою, без відзнаки

Завідувач відділення _____

Підпис

Ініціали, прізвище

Директор

коледжу _____

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Про фахову передвищу освіту: Закон України від 06.06.2019 № 2745 VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 24.12.1993 № 3808-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
5. Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність. Постанова кабінету Міністрів України від 12.08.2015 №579. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 №749. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21#Text>
7. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 № 918. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti>
8. Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2018 № 570. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programiprofilnoyi-serednoyi-osviti-zakladiv-osviti-sho-zdijsnyuyut-pidgotovku-molodshihspecialistiv-na-osnovi-bazovoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
9. Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 №130. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0328-22#Text>